

BRUSSEL ECONOMIE EN WERKGELEGENHEID
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

Gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie Jaarverslag 2022

Inleiding

In 2022 had de pandemie opnieuw, zij het in beperktere mate, een impact op de activiteiten van de Gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie (GWI), vooral in het eerste kwartaal. De resultaten van de activiteiten van de Gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie laten dus een duidelijke toename zien ten opzichte van 2021, dat volledig werd beïnvloed door covid. Eind 2022 had de Gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie 930 inspecties ter plaatse uitgevoerd, waarbij 1.765 werkgevers en 2.334 personen werden gecontroleerd. Ter vergelijking: in 2021 had de Gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie 606 inspecties ter plaatse uitgevoerd, waarbij 1.221 werkgevers en 1.593 personen werden gecontroleerd.

De stijging wordt ook weerspiegeld in het aantal behandelde dossiers (1.717 in 2022 vergeleken met 1.182 in 2021). Met andere woorden, de cijfers zijn terug op het niveau van voor de pandemie.

In 2022 werd de aanwezigheidsplicht geleidelijk ingevoerd en werden de activiteiten op het terrein hervat, zodat de inspecteurs hun dossiers op een meer normale manier konden hernemen.

Op HR-gebied had de GWI opnieuw te maken met een aantal langdurige ziektegevallen en afwezigheden voor trainingscursussen.

Dat alles leidde tot 294 overtredingen die werden opgenomen in een Pro Justitia-rapport en 60 waarschuwingen voor 2022. Ter vergelijking: het aantal overtredingen dat in 2021 in een Pro Justitia-rapport werd opgenomen, was 259, met 61 extra waarschuwingen.

In 2022 opende de GWI 1.717 dossiers, terwijl dat er in 2020 en 2021 respectievelijk 918 en 1.182 waren. In 2019 opende de GWI 1.380 dossiers, wat wijst op een netto toename van de activiteiten van de GWI na de moeilijke jaren van de pandemie in 2020 en 2021.

Numerieke gegevens

Aantal dossiers

Tewerkstelling van buitenlandse werknemers	1.084
Dienstencheques	561
Ambulante handel	
Beroepskaarten	16
Discriminatie bij aanwerving	4
Betaald educatief verlof	
Sociale economie	5
Gemengd beheer	46
Toegang tot het beroep	1
Doelgroepenbeleid	
Totaal	1.717

Controles op de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en werkvergunningen

De strijd tegen illegale tewerkstelling en de controle op werkvergunningen bleef een prioriteit voor de GWI in 2022.

In het kader van de strijd tegen illegaal werk, zwartwerk, sociale dumping en economische uitbuiting van werknemers heeft de GWI (na twee jaar COVID) haar controles opgevoerd in economische sectoren die gevoelig zijn voor dat soort fraude, in samenwerking met andere arbeidsinspectiediensten, politiezones en de gerechtelijke instanties (arbeidsauditoraat). De economische sectoren omvatten traditioneel voeding, bouw, horeca, nagelsalons, carwashes enz.

In het verlengde van de afgelopen twee jaar en nieuwe consumententrends heeft de GWI tijdens haar audits ook haar aandacht gericht op nieuwe en/of snelgroeiende fenomenen, zoals de sector van pakketbezorging of thuisbezorgde maaltijden via online platforms.

Er is ook een sterke toename in het aantal verzoeken van de directie Economische Migratie om werkvergunningen te onderzoeken (218 dossiers in 2022 vergeleken met 164 in 2021), met name in sectoren waar er tekorten zijn, zoals vrachtwagenchauffeurs en IT-consultants.

Die controles resulteerden in het volgende:

Belangrijkste acties in dossiers betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (1.084)	
Pro Justitia werkvergunning (arbeidsauditeur)	146
Pro Justitia belemmert toezicht	1
Pro Justitia beroepskaarten (Procureur des Konings)	
Pro Justitia ambulante handel (Procureur des Konings)	
Waarschuwing werkvergunning	20
Waarschuwing beroepskaarten	
Waarschuwing dienstencheques	
Waarschuwing toegang tot het beroep	21
Uiterste datum voor naleving	
Strafbare feiten buiten jurisdictie - dossier andere afdeling	
Rapporteert aan de Procureur des Konings	
Rapporteert aan de directie Economische Migratie	
<i>Met negatief advies over de toekenning van een werkvergunning</i>	47
<i>Met positief advies over de toekenning van een werkvergunning</i>	85
<i>Met negatief advies voor de toekenning van een beroepskaart</i>	
<i>Met positief advies voor de toekenning van een beroepskaart</i>	
<i>Met voorstel om een werkvergunning in te trekken</i>	4
Voorstel voor een nieuwe controle	
Rapporteert aan de arbeidsauditeur	29
Rapporteert aan de Procureur des Konings	
Rapporteert aan de directie Werkgelegenheidsbeleid	2
Rapporteert aan de directie Economische Inspectie (GOB)	3
Niets te melden	339

Controles inzake dienstencheques

Acties in de sector van de dienstencheques is ook een van de prioriteiten van de GWI. De meeste dossiers met betrekking tot dienstencheques leiden echter niet tot het opstellen van processen-verbaal, die op hun beurt kunnen leiden tot strafrechtelijke vervolging.

Een groot deel van de dienstenchequedossiers die de GWI behandelt, resulteert in de terugvordering of terugbetaling van dienstencheques die door het bedrijf dat de cheques heeft uitgegeven, zijn betaald aan erkende bedrijven. In het geval van onregelmatigheden of kleine overtredingen kan de inspectiedienst ervoor kiezen om geen proces-verbaal van overtreding op te stellen, maar in plaats daarvan de dienst in te lichten die verantwoordelijk is voor de terugvordering van de bedragen die zijn betaald aan bedrijven voor dienstenchequediensten die niet voldoen aan de voorschriften en ook de Commissie erkenning dienstencheque-ondernemingen.

In 2022 werden 78 dossiers teruggevorderd voor een totaalbedrag van **€ 79.720,73**. Dat bedrag is volledig teruggevorderd. Die dossiers kunnen als volgt worden opgesplitst: 63 dossiers van 'zon- en feestdagen'; 2 dossiers van "Covid-premie"; 11 dossiers van terugbetaling na administratieve fouten en 2 dossiers voor diverse overtredingen.

Daarnaast worden nog 6 dossiers uit 2022 teruggevorderd voor een totaalbedrag van **€ 2.934.271,56**. Die dossiers kunnen als volgt worden uitgesplitst: 4 dossiers voor 'zon- en feestdagen' en 2 dossiers voor diverse overtredingen.

Ter vergelijking: in 2021 werden 77 dossiers teruggevorderd voor een totaalbedrag van **€ 65.356,56**.

Daarnaast controleerde de GWI 181 bedrijven in verband met de toekenning van gewestelijke steun van € 2,50 per uur tijdelijke werkloosheid voor huishoudelijke hulp. Die bedragen werden betaald aan bedrijven, die ze op hun beurt moesten doorbetalen aan de huishoudhulpen. De GWI heeft 181 audits uitgevoerd in het kader van de subsidie. Na de interventie van de GWI hebben er talrijke regularisaties plaatsgevonden. Dat zorgde er uiteindelijk voor dat de bedragen die door het BHG werden betaald, werden ontvangen door de huishoudhulpen. De GWI hoefde slechts één administratieve aanmaning uit te schrijven voor een recalcitrant bedrijf.

In 2022 resulteerden de controles in het volgende:

Belangrijkste acties in dossiers met dienstencheques (561)	
Pro Justitia Dienstencheques (arbeidsauditeur)	
De gebruiker of werknemer onjuist vertegenwoordigen	
Een hoger aantal dienstencheques accepteren en/of verzenden dan de aangegeven werkuren.	
Accepteren van dienstencheques voordat het werk wordt uitgevoerd	
Onjuiste registratie van dienstencheque-activiteiten	
Lokaal werk of lokale diensten leveren zonder goedkeuring	

Pro Justitia werkvergunning (arbeidsauditeur)	1
Pro Justitia administratieve sancties	1
Waarschuwing dienstencheques	10
Waarschuwing voor gezondheidsvoorschriften	
Uiterste datum voor naleving (opleidingsfonds)	
Administratieve controles	521
Rapporteert aan de arbeidsauditeur	
Rapporteert aan de Cel Dienstencheques Dircof	262
Interne rapporten	451
'Zuivere' dienstenchequesdossiers	336
<i>Strijkateliers</i>	2
<i>Spontane controles</i>	2
<i>Eerste uitgave</i>	9
<i>Inspecties naar aanleiding van een klacht</i>	1
<i>Valse gebruikersidentiteiten</i>	
<i>Meer dan 176 casussen/maand</i>	
<i>Opleidingsfonds</i>	
<i>Indexering 100%</i>	125
<i>Indexering 60%</i>	2
<i>Nieuwe controle < 18 maanden</i>	2
Niets te melden	265

Controles op ambulante bedrijven

In 2022 heeft de Gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie geen ambulante bedrijven geïnspecteerd.

Controle van Beroepskaarten

In 2022 opende de GWI 16 dossiers over beroepskaarten, op eigen initiatief of op verzoek van de directie Economische Migratie. In die gevallen werden 5 boetes uitgeschreven voor het uitvoeren van activiteiten zonder een professionele vergunning en doorgestuurd naar de Procureur des Konings.

Belangrijkste acties op professionele kaarten (16)	
Pro Justitia beroepskaarten (Procureur des Konings)	5
Pro Justitia werkvergunning (arbeidsauditeur)	1
Waarschuwing beroepskaarten	1
Waarschuwing werkvergunning	
Waarschuwing toegang tot het beroep	
Uiterste datum voor naleving	
Rapporteert aan de Procureur des Konings	
Rapporteert aan de arbeidsauditeur	
Rapporteert aan de directie Economische Migratie	
<i>Met negatief advies voor de toekenning van een beroepskaart</i>	
<i>Met positief advies voor de toekenning van een beroepskaart</i>	
<i>Met negatief advies over de toekenning van een werkvergunning</i>	
<i>Met voorstel om een beroepskaart in te trekken</i>	
<i>Met voorstel om een werkvergunning in te trekken</i>	
RSVZ-verslag	
Voorstel voor een nieuwe controle	
Niets te melden	7
Dossiers open op 31 december 2022	2

Controles betreffende discriminatie bij de aanwerving

In 2022 behandelde de Gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie eerst één dossier dat in 2020 was geopend en twee dossiers die in 2021 waren geopend. In 2022 opende de GWI 4 bijkomende dossiers van discriminatie bij aanwerving.

Onder die 7 dossiers in totaal:

- 4 dossiers van UNIA (waaronder 3 van voorgaande jaren),
- 1 IEFH-bestand en
- 2 dossiers naar aanleiding van eigen bevindingen.

Tot op heden is er geen enkele discriminatietest opgezet.

Op 31 december 2022 waren er nog drie dossiers in behandeling, waaronder de twee aanvragen uit 2021.

5 van de 7 dossiers betroffen particuliere ondernemingen in de volgende sectoren: financiële diensten, detailhandel in horloges en juwelen, hotels, huishoudelijk personeel en uitgeverijen.

De GWI speelde een actieve rol bij het opstellen van de nieuwe verordening voor discriminatietests (verordening die verschillende bepalingen wijzigt om discriminatie bij aanwerving tegen te gaan). Het is bedoeld om de gewestelijke bevoegdheid en de reikwijdte van de bevoegdheden van de inspecteurs te verduidelijken. Dit project maakt het mogelijk om rapporten rechtstreeks bij Actiris op te vragen, waardoor het aantal ontvangen rapporten zou moeten toenemen. Bovendien werd een verplichting ingevoerd om meldingen die niet onder de bevoegdheid van het Gewest vallen door te geven aan de Federale Inspectie.

In 2022 begonnen de onderhandelingen tussen de GWI en Actiris om een protocol op te stellen voor de uitvoering van de toekomstige verordening inzake discriminatietests.

Het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen ontving 36 meldingen. Het betrof 8 klachten, 23 verzoeken om informatie en 5 kennisgevingen. Slechts één van die verslagen werd overgedragen aan de GWI.

Op het moment van schrijven waren er geen UNIA-statistieken beschikbaar.

Belangrijkste acties voor dossiers van discriminatie bij aanwerving (4)	
Pro Justitia discriminatie op het werk (arbeidsauditeur)	
Waarschuwing discriminatie bij aanwerving	1
Uiterste datum voor naleving	
Herinnering aan de wet	
Interne rapporten	2
Niets te melden - geen verdere actie	4
Geen verdere actie - uitdrukkelijk verzoek van de klager	1
Geen verdere actie - slachtoffer niet geïdentificeerd	1

Geen verdere actie - onvoldoende bewijs	1
Geen verdere actie - GWI niet bevoegd	1
Geen verdere actie - negatieve test	
Verslagen via UNIA	
Rapporten via het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen	2
Rapporten via de GWI zelf of een andere inspectiedienst	2
Verslagen overgedragen van het voorgaande jaar (2020)	4
Slachtoffer: vrouw	1
Slachtoffer: man	3
Discriminatiecriteria	
Geslacht	
Leeftijd	2
Etnische afkomst:	
Personen met een beperking	
Religieuze overtuigingen	1
Nationaliteit	1
Zwangerschap	
Afgesloten dossiers	5
Dossiers open op 31 december 2022	3

Controles op de toekenning van betaald educatief verlof

Er werden geen controles uitgevoerd op betaald educatief verlof in 2022. De directie Werkgelegenheidsbeleid heeft geen auditverzoek ontvangen.

Controles op de sociale economie

In 2022 werd beslist om 10 dossiers te openen in samenwerking met de cel Dienstencheques en de cel Sociale Economie van de directie Werkgelegenheidsbeleid binnen Brussel Economie en Werkgelegenheid. Die controles begonnen in de laatste helft van het jaar.

Er werd gekozen om bedrijven te controleren die erkend waren voor dienstencheques en die gemandateerd waren als integratiebedrijven van de sociale economie.

Aangezien dienstencheques ook worden goedgekeurd, worden sommige cijfers van deze controles opgenomen in de statistieken voor dienstencheques.

Van de 10 geauditeerde bedrijven vereisten er slechts 3 een on-site audit door de GWI als aanvulling op het werk dat hogerop was uitgevoerd door samenwerking tussen de verschillende cellen. De 3 dossiers werden in 2023 gesloten.

Voornaamste initiatieven in de sociale economie (5)	
Pro Justitia werkvergunning (arbeidsauditeur)	
Interne rapporten	
Geen inbreuken	1
Niets te melden	

Controles op gemengd beheer

Er werden 46 dossiers geopend in de sector gemengd beheer, waarvoor 16 boetes werden uitgeschreven en 6 waarschuwingen werden gegeven.

De controles voor gemengd beheer voor 2022 kunnen worden onderverdeeld in 4 gebieden:

1. Arbeidsbemiddeling voor betaalde beroepssporters:

Het gaat om transfers van beroepssporters die worden betaald in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Agenten moeten geregistreerd zijn bij de regio om de overdrachten uit te voeren. Op dat eerste gebied werden 20 dossiers verwerkt. Op basis daarvan hebben onze diensten 14 Pro Justitia-rapporten opgesteld en doorgestuurd naar het Parket. Daarnaast werden er zes dossiers geregulariseerd.

2. Activiteitenverslag 2020:

Tegen 30 september van het lopende jaar moet elke uitzendonderneming bij de overheid een verslag indienen over zijn activiteiten tijdens het voorbije jaar. 18 dossiers werden behandeld door de GWI. Zes ondernemingen regulariseerden hun situatie en 12 ondernemingen staakten hun activiteiten, en de annulering van hun registraties werd aangevraagd.

3. Apostillebestand van het arbeidsauditoraat: 3 apostillebestanden van het arbeidsauditoraat werden ook verwerkt door de GWI.

4. Klacht/initiatief GWI: 4 onderzoeksdossiers werden geopend op eigen initiatief van de GWI, op basis van klachten of ontvangen informatie. Naar aanleiding van die 4 dossiers werden er 2 Pro Justitia-rapporten opgesteld en 2 interne rapporten.

Belangrijkste acties in dossiers met gemengd beheer (46)	
Pro Justitia gemengd beheer (Procureur des Konings)	16
Waarschuwing gemengd beheer	6
Uiterste datum voor naleving	
Interne rapporten	25
Rapporteert aan de arbeidsauditeur	3
Niets te melden	

Controle op de toegang tot het beroep

Slechts één dossier dat specifiek betrekking had op de toegang tot het beroep werd geopend en resulteerde in een waarschuwing omdat de betrokken persoon niet beschikte over de documenten die vereist zijn om het beroep uit te oefenen.

De meeste 'toegang tot het beroep'-controles zijn opgenomen in de cijfers voor controles van buitenlandse werknemers. Hier behandelen we alleen dossiers die specifiek gericht zijn op toegang tot het beroep.

Belangrijkste acties dossiers toegang tot het beroep (1)	
Pro Justitia werkvergunning (arbeidsauditeur)	
Waarschuwing toegang tot het beroep	1
Uiterste datum voor naleving	
Niets te melden	

Controle doelgroepenbeleid

In 2022 werden op dit gebied geen nieuwe inspectiedossiers geopend.

CONCLUSIE

In 2022 zal de impact van de pandemie op de opdrachten van de GWI relatief beperkt zijn gebleven, hoewel ze aan het begin van het jaar nog voelbaar was.

Er is een aanzienlijke toename van het aantal dossiers ten opzichte van 2021, waardoor de activiteiten van de GWI terug op het niveau zijn van vóór de pandemie.

